Ч. 189 (12.555). Львів, середа 27. серпня 1930. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 27·00 „, Річно 55·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Димісія уряду полк. Славека.

Львів, 25. серпня 1930.

Коли автор цих рядків кілька днів тому стрівувся з гуртом польських дневникарів у варшавському Клюбі Парляментарних Справоздавців, — фактичній централі політичних пресових інформацій у Польщі, — пильно берігся завдавати комунебудь з них стереотипове питання „що чувати?" Такий короткенький запит міг його зразу документно здискредитувати й скомпромітувати. Відомо: нічого не чувати, ніяких нема новин! [illegible] теж віяла по пустих коридорах соймового будинку і — згідно з завданнями парляментаризму — чудово віддавала настрої політичної вулиці в Польщі: байдужність і апатію. Не можна було чейже вважати політичною новиною конфіскату промови маршала сойму Дашинського, виголошену з нагоди одного провінціонального свята. Колись така конфіската була би першорядною сензацією дня, нині вона не зробила вже жадного враження. Так само годі було хвилюватися резолюцію „Стронніцтва Хлопского", яка висловлювала „вотум недовіря" — німецькому міністрові Тревіранусові та мала означати делікатну оферту під адресою поборюваного уряду полк. Славека; ось, мовляв, можемо розмовляти на тему співпраці покищо на закордонно-політичній плятформі!.. Розвиток боротьби між двома польськими таборами зайшов уже надто далеко, щоби такі „інциденти", як з войовничою промовою маршала Дашинського й її конфіскатою з одного боку, а дипльоматичними „тріками" „Стронніцтва Хлопского" з другого, могли приковувати до себе дальшу увагу.

Та ось серед тієї мертвецької вакаційної тишини розлягся гук неабиякої політичної бомби: голова ради міністрів полк. Славек зголосив димісію, свою і цілого кабінету, а після наради поміж президентом Мосціцьким, премієром Славеком і марш. Пілсудським та після пізніших півторагодинних нарад т. зв. Кабінетової Ради (без протоколянтів) — димісія уряду була прийнята. Сталося це протягом одного дня, в останню суботу. Марш. Пілсудський, якому президент Мосціцький при кожній крізі кабінету першому пропонує портфель премієра, від цієї місії не відмовився, назвав навіть полк. Бека (дотеперішнього шефа канцелярії військового міністра) як будучого віцепремієра, однак остаточне рішення запевнив собі на понеділок.

Таким робом зовсім несподівано вибухла кріза уряду. Уваги деяких польських публіцистів, що — мовляв — вони тоді а тоді передбачували вже, що акуратно в другій половині серпня „щось станеться", — це звичайна в таких випадках іванькувата фанфаронада. Ніхто нічого передбачувати не міг, а те, що сталося у суботу, сталося несподівано напевне для усіх „найкраще поінформованих" чинників. Такими несподіванками були всі крізи кабінету протягом останніх 4-ох літ (від травневого перевороту змінилося формально девять урядів у Польщі) і майже за кожним разом люди голову собі ломили над причинами крізи й перспективами на будуче.

Подана офіціяльна причина димісії полк. Славека — перевтома — не дуже промовляє до переконання людей, які чейже памятають, що полк. Славек урядував у характері голови уряду заледви від 29. березня ц. р. та що живуть у світі державні діячі, які десятками літ не випускають з рук міністерського портфелю (нпр. Бріян). Дивно теж вражає друга подана причина: неможність погодити двох функцій, голови уряду й голови Безпартійного Бльоку. Чейже урядуючим заст. голови Парляментарного Клюбу Б. Б. був пос. Поляковіч, а цілою організацією Б.Б. займався б. премієр д-р Світальський. Найбільш переконуючим є коментар, який пригадує заяву марш. Пілсудського з 18. березня ц. р. Тоді він, відмовляючися від місії творення кабінету, заявив, що „майже не бачить можливости співпраці з соймом", тому дозволив кому іншому цю можливість шукати; „колиж п. президентові — заявив марш. Пілсудський — інші спроби не вдалися би — стою до його розпорядження". Видно, що нині прийшов уже мент, в якому стверджено вичерпання усіх без решти можливостей співпраці з соймом. Марш. Пілсудський, як голова уряду, мав би задокументувати ствердження того факту актом розвязання сойму й розписання нових виборів. Полк. Славек стояв би на чолі виборчої акції Б. Б.

Таке кажуть перші коментарі з Варшави. До справи крізи кабінету дочеплюють ще закордонно-політичну ситуацію і господарське положення: обі ці сторінки державного життя вимагають — мовляв — сьогодні найбільш авторитетного керманича польського державного корабля.

Наскільки всі ці міркування правдиві — побачимо в найближчих днях. В усякому разі — зближаємося без сумніву до вияснення ситуації, яка давно вже вимагає вияснення. *(ік)*

Міжнародня Кооперативна Школа у Відні.

Відень, 23. серпня 1930.

Міжнародній Кооперативний Союз улаштовує час до часу цикль викладів для кооператорів усіх обєднаних у ньому кооперативних організацій, що й називає міжнародньою кооперативною школою. Звичайно відбувається ця школа безпосередньо перед Міжнароднім Конгресом, аби делегатам на Конгрес уможливити теж за одним заходом взяти участь у школі. В цьому році в часі між 16-им і 23. серпня відбулась міжнародня кооперативна школа у Відні. Завданням її було, як і попередніми роками, звязати тісніше кооператорів поодиноких країн через виміну гадок, особисте знайомство, спільне життя протягом кількох днів і таким чином уможливити на будуче поруч офіційних взаємин поодиноких кооперативних організацій теж взаємини поодиноких кооператорів. Це причиняється чимало до того, що Міжнародній Кооперативний Союз стає з паперового твору осередком зацікавлення кооператорів поодиноких країн, а звязок кооператорів між собою дає можливість надати цьому Союзові більше реального змісту до великої, хоч не цілком оправданої назви. Бож відомо, що поза Союзом є ще велика частина кооперативного, головно хліборобського світу.

* * *

Десята міжнародня кооперативна школа відбулася в Консулярній Академії у Відні. Консулярна Академія, заснована колись Марією Терезою як Орієнтальна Академія, є сьогодні майже одинокою школою в Европі, що приготовляє кандидатів до дипльоматичної і консулярної служби й дає теж виховання тим, що хотять займати вищі місця в міжнародній торговлі та промислі. Її студенти рекрутуються з усіх майже народів не тільки Европи, але й Америки, Азії та інших частин світу. Українців, очевидно, нема. Навчання тріває два роки, а елеви мусять протягом того часу придержуватися строго інтернатських приписів і звичаїв; поза Академією мешкати не вільно. Ми, кооператори, попали в цю школу вправді на коротко, але хоч-не-хоч мусіли підчинитися всім звичаям школи. Комнати уладжені невибагливо, але достатньо і практично. В мешканнях багато світла, умивальні, телефони, окрема обслуга. До розпорядимости комната для музики, розривки, білярд, руханкова саля, купальня, город. Щоденний порядок: снідання год. 7.30—8.30, обід 13—14, вечера 19—20. Хто не прийде в час — їдження не дістає. Найкраща наука точности. При їдженні не дають алькогольних напитків і не вільно їх приносити до Академії. Курити при їдженні і загалом в їдальні не вільно. Того всього придержувались керманичі школи з педантичною точністю за ввесь час тривання викладів. — Виклади відбувалися щодня від год. 9.30 і тривали звичайно до 12.30. По обіді були щодня прогульки. В цей простий, але строгий спосіб життя попало і наше невелике українське товариство.

* * *

У школі були дійсно заступлені такі ріжні народи, що назва міжнародньої їй уповні відповідала. Австрія дала 10 курсантів, Бельгія 2, Болгарія 8, Чехословаччина 8, Данія 3, Фінляндія 4, Франція 3, Німеччина 14, Велика Британія 31, Греція 4, Мадярщина 13, Латвія 9, Литва 1, Норвегія 1, Польща 5, Румунія 2, Еспанія 2, Швеція 11, Швайцарія 6, Югославія 1, Японія 4, українців (західних) 5*), — разом 147 курсантів, у тім 15 жінок.

Директором школи був англієць Гол (Hall), його помічником теж англієць Воткінс (Watkins), адміністратором німець Корп. Виклади відбувались одночасно у трьох мовах: англійській, німецькій і французькій. Референт викладав у своїй рідній мові цій групі курсантів, що ту мову опановували. Рівночасно в двох інших салях перекладано іншим курсантам реферат на дальші дві мови, признані школою. Найбільшою була група нім. мови, після неї англійської, найменша французької. Після кожного викладу сходились дві групи разом для переведення дискусії. Курсанти ставили письменні запити, опісля відповідав прелеґент. Переводчики переводили на дві інші мови. Слухання всіх перекладів і конечність спільних розмов між слухачами примушували часто братись за розмову мовами, які знається слабше, що певне не вийшло на зле.

* * *

Школу відкрито вечором 16. серпня ц. р. Першим промовляв Генді Мей (May), англієць, ґенеральний секретар Міжнароднього Кооперативного Союзу, що витав слухачів. Потім витали промовами: д-р Реннер від Союзу Споживчих Кооператив Австрії, Еммі Фрайндліх (Freundlich) від жіночих кооперативних орґанізацій та проф. Гол (Hall) в імени курсантів. У промовах підкреслювалось перш за все те, що кооператори ріжних країв і народів зможуть себе ближче пізнати, навязати звязки і приглянутись собі ближче на користь майбутньої праці в кооперативних установах. Д-р Реннер не забув кинути камінчика в город несоціялістичних кооператив та зазначити, що тільки чисті споживчі кооперативи міські (які у Відні нині під впливом австромарксистів) є в силі надати кооперативній ідеї реальні форми. Відносився цей виступ до хліборобської кооперації Австрії, яка не є досі членом Міжнароднього Кооперативного Союзу. Одначе треба надіятися, що з приняттям у члени Сойз канадійських збіжевих пулів (pools), вступлять у члени й інші хліборобські кооперативні орґанізації (австрійські, чеські, німецькі і т. д.), а тоді зміниться сильно обличча самого Союзу.

На другий день, 17. серпня ц. р., виголосив д-р Реннер реферат п. з. „Кооперація в народньому господарстві", в якому проводив намічену вгорі гадку. В дискусії поставились до тез його реферату критично хліборобські народи, перш за все українці та румуни. Дискутанти (д-р К. Коберський і д-р Петраско) підкреслювали вагу співпраці споживчої кооперації з хліборобською, за що діждались від провідника австромарксистів оригінальної щодо тону й такту відповіди. Всеж таки настрій після дискусії

*) З українців взяли участь у школі: ред. В. Мудрий, ред. К. Коберський, І. Пашкевич, І. Мартюк і автор цих рядків.

залишився не надто корисним для д-ра Реннера. Тогож дня оглянено найстаршу частину Відня та новозаложений Господарський Музей Відня. Цей музей, уложений з великим знанням діла, має представляти ріжні галузи народньо господарства в статистично-порівнюючих моделях і т. д. Зокрема представлено в музею поступи господарки міста Відня за останніх 12 літ, себто від часу перебрання влади в місті соціялістами. В музею, який дає дійсно багато матеріялу для студій, проведено послідовно тенденцію хвалення теперішнього режіму в місті і протиставлення тому всьому давніших часів, хоч чимало віденців згадує все таки з меланхолійною тугою „die alte, gute Zeit".

Дня 18. серпня ц. р. виголосив виклад генеральний секретар Міжнароднього Кооперативного Союзу Генрі Мей п. з. „Міжнародній кооперативний рух". Цей розважний англієць ставить багато обережніше справу хліборобської кооперації, а навіть не таїть утіхи, що канадійські пулі стануть членом Союзу, бо це буде початком обєднання всіх хліборобських кооперативних організацій у Союзі. Справа зрозуміла, бож Мей не дивиться на справу зпоза мурів червоного Відня і бачить добре розмах, з яким хліборобська кооперація починає обнимати цілий світ.

Тогож дня оглядено централю „Споживчої Кооперативи Відень з околицею". Там уладжено пекарню, палярню кави, виріб кавових суроґатів, виріб сушеного тіста, молочарню, виріб содової води, тощо. Оглянено також кілька споживчих кооперативних складів. Вони майже всі містяться в нововибудованих громадських мешкальних домах. Весь товар зараз по відборі переважують в 1/4, 1/2 і 1 кг. торбинки, чи менші, як от при чаї і каві, і — диво — нема ніколи т. зв. манка з розсипки, недогляду і т. д. Весь інший товар приходить у готових малих пачочках. Нема сміття, нечистоти, розсипки, є легкий рахунок, — а інвентура — це проста річ і така легка, що її не треба так лякатись, як це буває по наших кооперативах. Колиб у нас було опакування товару відповідне, або колиб його зразу перепаковувати в малі кількости, то певно не булоб нагоди й охоти робити „манка".

Дня 19. серпня ц. р. виголосив реферат делеґат Союзу Споживчих Кооператив Австрії С. Рауснїу п. з. „Австрійська кооперативна організація". Показалося, що на около 2.800 австрійських кооператив (у тім около 2.000 хліборобських) Союз Споживчих Кооператив обєднує 211 кооператив, а разом з залізничними 280 кооператив. Безперечну перевагу мають в Австрії хліборобські кооперативи, але про них не було навіть мови, мовляв, це для соціялістів нецікаве. У школі не було теж ні одного представника австрійських хліборобських кооператив. Та з таким поглядом австрійських споживчих кооператорів не солідаризується Кооперативний Союз і його політика йде саме в напрямі притягнення хліборобської кооперації до Союзу, чого доказом будуть наради Конгресу, що починаються за кілька днів. Австрійські споживкооператори, що працюють під беззастережною керою соціялдемократів, використовували свою ролю господарів для дуже вузької справи: представити, що вони сила, на якій спирається все кооперативне життя Австрії. Та хоч як багато-иначний і мало обізнаний з обставинами був Вавилон цієї школи, то мабуть кожному курсантові було ясно, що тут побожні бажання подається за доконані факти.

Тогож дня оглянено Шенбрун і „Göc" (Grosseinkaufsgesellschaft der österreichischen Consumvereine). Крамниці цього кооперативного підприємства продають конфекцію, убрання, ґалянтерію, тощо. Продають усім, членам і нечленам — і тут грубо переступають кооперативний принцип цілком свідомо. Товар дійсно добрий і дешевий, уладження крамниць на висоті свого завдання.

Дня 20. серпня ц. р. виголосив виклад президент Кооперативної Ліги Обєднаних Держав Півн. Америки д-р Ворбас (Warbasse) „Про кооперативний рух у Злуч. Державах Півн. Америки", а слідуючого дня „Про кооперативну пропаганду і виховання в Злуч. Державах Півн. Америки". Референт признається, що кооперативний рух там мінімальний, а творять його в першу чергу ще неакліматизовані еміґранти, між іншими й українці. На перепоні розвитку тих кооператив стоїть у першу чергу капіталізм, що в найчистішій формі, здається, задовольняє американців.

Цього дня уладжено прекрасну прогульку Дунаєм до Кльостернайбурґу, де оглянено старинний монастир Августинів, бібліотеку, цісарський замок, тощо. Дня 21. серпня уладжено прогульку до кооперативної фабрики черевиків у Бруни, а потім до бровару Лізінґ.

Останнього дня, 22. серпня, виголосив реферат старенький економіст, проф. Карло Жід (Gide), п. з. Рочдельські принципи". Великого прихильника кооперації витали студенти щирими оваціями. Цей виклад притягнув теж багато визначних учених, як Фоке (Fauquet), який недавно відвідував нашу кооперацію, Поассона (Poisson) і інших.

Пополудні влаштовано прогульку до Баден, уладжено купіль у Фесляв (Vöslau) у термальних джерелах, оглянено Медлінґ і віденський ліс.

Вечором закінчено школу вечерком, на якому прощалися всі, що мимоволі стали протягом кількох днів близькими і знайомими, обіцюючи собі скоро зїхатися знова до такоїж міжнародньої школи.

• • •

Ще кілька слів про значіння такої школи для нас. Відомо, що про нас у світі знають мало, плутають нас з іншими народами, а зміст дивачного слова „nation" мішає нас все з нашими сусідами. Треба було цілих годин говорення, оповідання і переконування, щоб добитись зрозуміння, хто ми, чого хочемо та що наші домагання слушні і справедливі. Особистий звязок — це найкращий учитель. Він залишається на довший час, а переписка, виміна думок, виміна друкованого слова — це маленькі камінці, які мають здобути зрозуміння світа для наших змагань. Щойно це зрозуміння в чужих може дати нам їх підтримку в будуччині. Це перше і найважніше значіння такої міжнародньої імпрези. Друге — це стичність з людьми одного фаху — тут з кооператорами цілого світу. В розмовах сходяться або перехрещуються погляди, гадки, світогляди. Стрічаються ріжні світи, культури, звичаї, системи виховання і навчання. Тут ринкою ріжноманітних прикмет духа, ідей і змагань. Близько цього стояти, приглянутись і самому взяти живу участь у розмові фахівців цілого світу — отсе користь, яка не швидко пропаде. Поза милим спомином залишиться глибока суть свіжо-зачерпнутих думок, які може колись стануть і на нашій землі в пригоді. З цим прийдеться нам вер[…]ути й це капіталізувати дома. Скільки і як — покаже майбутність.

І ще одно. Милі хвилі цієї школи пережили ми у Відні. В цьому Відні, до якого звертались так надійно колись очі нашого політичного проводу. Але й у тому, в якому черпали ми знання й виховання, якого тавро липилося не одному з нас на все життя. Поно[…]а стріча з цією старою віденською культурою, з великою традицією мистецтва і знання — це нове відродження на довший час. Відень доповнив нам своїми людьми, богацтвами культури й околицею працю в кооперативній школі. А це теж неабияка вартість.

Інж. Евген Храпливий.

Арештування на Радянській Україні.

„Комуніст" пише, що в селі Чорпорудки під Бердичевом арештовано Шостаківського, який ширив поголоски, що незабаром буде війна і упадок більшовиків, тому не треба віддавати збіжжя рад. владі ні платити податків. В інших місцевостях арештовано кількох аґітаторів, які намовляли селян переховувати срібні гроші і не давати їх комуністам, бо більшовики хочуть із цих грошей побудувати „срібну палату антихриста".

Кара смерти за напад на комуніста.

„Пролетарська Правда" пише:

„Дніпровський Петро у с. Скопцях, баришівського району, здавна був за радянську владу, а в року 1921 брав активну участь у боротьбі з куркулями, провадив новий землеустрій та ріжні кампанії. Останніми роками Дніпровський головував у комнезамі. Куркулі його дуже не злюбили. Іван Єрмак, син куркуля, вирішив помститися. В червні минулого року Петро Дніпровський вечором вертався з засідання, на якому розвязували питання хлібозаготівлі. Недалеко від себе побачив три постаті. Один з невідомих раптом підскочив до Дніпровського і кілком ударив його по голові, а потім зник. Невідомі Дніпровського не забили, він очуняв і хоч було темно, він пізнав, що його вдарив Іван Єрмак. Суд ухвалив вжити до Івана Єрмака вищу міру — *розстріл і конфіскату його майна*".

Е. ОНАЦЬКИЙ.

Ферраґосто.

Рим, у серпні.

Незрозуміле слово. — Чемні посмішки. — Загальне безділля. — Тяжка праця. — Поганські звичаї і християнське свято.

Чули ви таку чудернацьку назву: Ферраґосто?

Не знав я її, аж поки не приїхав до Риму. Тут довідався я, що, не знати, що таке „Ферраґосто" це значить не знати одної з найцікавіших і найважливіших сторінок з книги життя італійського народу. Не знати її значить проходити коло одно поважне соціяльне явище, не здогадуючись навіть, як корисно воно відбивається на державному італійському буджеті, а головне на буджеті італійських залізниць. Це значить — не розуміти, чому сповнюють радістю і надією тисячі і міліони сердець. Це значить — виявляти ганебне незрозуміння тих радісних посмішок, тих виявів безконечної симпатії, що зустрічають вас на кожному кроці в найріжноманітніших місцях...

— „Буон Ферраґосто! Буон Ферраґосто!" — чуєте ви звідусіль і починаєте мимоволі дивуватися, бо ви навіть не підозрівали, що вас так ніжно любить стільки ріжного люду.

На жаль, досвідчені приятелі — ах, ці приятелі! — розбивають ваші ілюзії: справа йде не стільки про „ніжну любов", скільки про виміну взаємних чемностей: він вам: „Буон Ферраґосто!" і чарівну посмішку, ви йому — ліретту в руку. Кажуть, нібн така виміна чемностей була встановлена вперше в раю на славнозвісному побаченні прабабки Еви з лукавим змієм, коли пані Ева не мала ще потреби в париських моделях і обходилась навіть без манікюру. Ева подарувала змієви одну свою посмішку, а змій віддячився яблучком...

Світ, розуміється, йде наперед, і ті, що тепер вам посміхаються, вже яблучка не потребують. Отже ліра, дві ліри, три ліри... В залежности від того, як хто розцінює свою посмішку. Буває, розуміється, що відразу не вгадаєте, але тоді тому лише треба потемніти в обличчі — наче хмара насувається, — і все дуже легко знову залагоджується.... Так приємно наповняти серця радістю, а обличчя — сміхом і вдячністю!...

Ферраґосто — бачите це один з тих, — на жаль, не частих днів — коли всі за всяку ціну хотять бути щасливими і вам за всяку ціну бажають того самого. Ви знаєте мабуть лише три таких щасливих дні — Різдво, Новий Рік та Великдень. В Італії до них треба додати ще Ферраґосто.

Але Різдво і Великдень не можуть рівнятися з Ферраґостом. Ще до недавна, себто до моменту завязання конкордату між італійським урядом і Ватиканом в 1929 р., вам не трудно було — в разі потреби — знайти на свята Різдва чи Великодня і відчинену крамницю, і згідного працювати за трохи побільшену платню робітника. В дні Ферраґоста — інша річ! В дні Ферраґоста найбільш пожадливий до грошей крамар, найбільш злиденний робітник зникають з міського обрію, і скільки ви не блукатимете по спорожнілих просторих вулицях, нікого не знайдете.

Ферраґосто дає вам певну ґарантію, що ви можете спокійно мандрувати по Римі з ранку до вечора без жадного риска зустріти будь якого приятеля чи навіть будь якого журналіста, що в звичайні дні не пропустив би нагоди залякати вас до смерти своїми жахливими проґнозами щодо майбутньої жалюгідної людскости.

Тепер усі вулиці, всі площі й переулки в вашому повному розпорядженні! Якби інші роки та кілька давніших приятелів (теж, розуміється молодших) грайтеся спокійно в мяча, в паці чи в горю-руба! Ніхто вам не заважатиме, бо і ви нікому не заважатимете. Аж жаль бере...

Всі — на морі, в горах, в лісі, на пасовиськах, — тільки не в місті. Офіціяна статистика оповідає що на день Ферраґоста видано в Міляно 500.000 квитків, в Римі — 200.000.

Ферраґосто, бачите, свято, що вимагає почуття високої жертвенности, здібної витримати подорож з тисячами собі подібними в поїзді, боротьбу з мухами і іншими комахами, поза поїздом, незвичну професію носія гори пакунків, ще й здібности перетворити обличчя в невичерпане джерело солоноватого поту, що заливає очі і не дає можливости зорієнтуватися в найближчім оточенні...

— Колиб Бог дав три руки! — зітхає про себе. — І це мало! — мабуть, і третя булаб занята...

Зрештою, хто під вечір вертається знесилений до дому, має завжди надію, що на будучий рік святкуватиме краще. І в цій своїй щасливій ілюзії заводить нараз у пів голос якусь пісню — вияв стану душевного чи вина жовто-гарячого?

Якби ви хотіли відшукати первісне походження свята Ферраґоста, то вам треба було би звернутися до дуже далекої давнини, коли ще місяць серпень звався у римлян не пізнішим іменням „Ауґустус"; що в італійській мові змінилося на „аґосто", а „секстил" просто „шостим". Римляни святкували в тім місяці богиню Надію і бога Марса і називалися ті свята Феррі Консуалес". І був звичай, що знайомі й приятелі вимінювалися в ті свята дарунками, і жичили один одному „Бонас [ф]еріяс консуалес". Коли-ж місяць серпень дістав назву імператора Авґуста, тоді і назва свята змінилася на „Ферріє Авґусталес". Ця назва свята, що припадало на середину серпня, збереглася в

З польської преси.

Відозва „Федерації Польських Союзів Оборонців Батьківщини“.

В усіх польських ґазетах оголошена обширна відозва, в якій читаємо м. і.:

„Від часу віднискання своєї незалежности, польська держава стала на становищі рівноправности всіх горожан без огляду на їхню національність, а вираз цьому давали дотеперішні уряди, укладаючи своє відношення до національних меншин на платформі як найбільш ліберальній. Особливо руський нарід — у Східній Малопольщі під польською владою розвивається в спосіб, про який не міг за австрійських часів навіть мріяти. Про це свідчить сталий зріст українського (руського) шкільництва та зріст громадських і господарських народних руських товариств. Не зважаючи на таке льояльне становище польських державних чинників, частина руського громадянства у Східній Малопольщі відноситься до польської держави з ненавистю, ведучи супроти держави сталий саботаж та терористичну акцію, якої вислідом є численні грабежі та підпали, які нищать майно держави і цілий ряд жертв у людях.

Головна мета тої злочинної діяльности руського громадянства то відірвання від польської держави кресових земель, замешкалих рівно поляками як і русинами, котрі то землі від віків творили інтеґральну і нерозривну частину тієї держави.

„В цій ситуації обовязком нашим, як оборонців вітчини, є промовити, бо не можемо дивитись спокійно на цю противдержавну роботу, яка в разі безкарности і толеранції може довести до незчислимих наслідків.

„Звертаємось передусім до урядових чинників, як одиноко управнених сторожити над безпекою громадян та цілого їхнього майна, щоби пристосували як найдальше йдучі засоби, що мають на меті радикальне зломання терористичної акції руського суспільства.

„Незалежно від цього, закликаємо польське громадянство тутешніх кресів, без огляду на політичні переконання до орґанізації в цілях успішного відбиття напастей і помагання державній владі у вишукуванні злочинних елементів для відповідного покарання їх.

„Вкінці запевняємо польське громадянство, що так як колись воювали ми в стрілецьких ровах за буття держави, так і тепер в разі потреби підіймемо накинену нам відломом руського громадянства боротьбу за право польського живла на тих східніх землях і доведемо її до успішного вислідку“...

теперішній назві „Ферраґосто“, що є італійським скаліченням давньої латинської назви.

Християнська церква, не маючи можливости знищити це давне поганське свято, славне своїми оргіями, бенкетами, радісним настроєм, бажанням розважатися за всяку ціну, рішила протиставити йому, як і в багатьох інших аналоґічних випадках, християнське свято — Успення Богородиці. Никифор каже, що свято Успення встановлено в VI. ст. по Різдві Хр. і імператор Мавриций переніс його дату з 18. січня, — його першу дату — на 15. серпня.

В давнину, змагаючись з поганськими звичаями в святами, християнська церква додавала до дня Успення великі церемонії і папа звичайно відбував в цей день похід до церкви св. Марії Великої. Тут він, босий, після семи земних поклонів, брав у руки давній образ Богоматери (византійського зразку рідкої краси!) і ніс її до св. Марії Малої на Форум (тепер вона вже зруйнована). Перед папою йшов префект Риму і 12 чоловіків, вибраних з народу, шість з голеним підборіддям, як представники римського народу, і шість з довгими бородами, як представництво римського сенату. З церкви св. Марії Малої папа йшов до церкви св. Адріяна, а звідти, після короткої служби вертався до св. Марії Великої, де відбувалася Служба Божа.

Цей звичай був скасований в 1556 р. при папі Пії V., внаслідок „народнього розгардіяшу та ріжних зловживань“. Але папа Лев XII. відновив був свято в усій його давній величі і брав участь у поході в супроводі кардиналів і цілого ватиканського двору в гаптованих вбраннях шкарлатного кольору.

Тепер свято Успення в Римі як християнське свято, нічим не відріжняється від інших християнських свят.

„Ілюстрований Курєр Цодзєнни“ подає свої пляни.

„Ілюстрований Курєр Цодзєнни“ обговорюючи згадану вище відозву, подає пляни реалізації цієї відозви, які дораджує якийсь автор із громадянських кол:

„Автор домагається від покликаних властей енерґічного переслідування і суворого карання злочинців, а передусім утворення одноцільного польського фронту, що обєднав би всіх поляків без огляду на політичні переконання.

Польське громадянство надто часто пересуває тягар орґанізаційної праці на урядників, які не в силі виконати цього завдання. Тому треба конечно видати моральний наказ взяти участь у праці над піднесенням горожанського усвідомлення та військового приготування, а виконання цього наказу булоб першою частиною державно-творчої відповіді українським саботажистам. Для успіху акції обєднання польського суспільства у півд.-схід.воєвідствах спосіб виконання обєднання має першорядне значіння. Тут не може бути мови про утворення якоїсь сталої орґанізації, бо політичні партії, які тут булиб у меншости, по короткім часі виступилиб з орґанізації.

„Це обєднання мусілоб відбутись на принагідних зборах загалу поляків, скликаних одиницями найбільш чинними в таких товариствах, як „Звйонзек б. войскових“, „Звйонзек офіцеруф резерви“, „Звйонзек стшелецкі“, Т. С. Л., „Сокул, „Гарцеж“ і т. д. Ці орґанізації, не обтяжені питаннями актуальної політики, легко найдуть мову спільного порозуміння до цієї акції. Головним завданням тієї акції булоб не спільна праця цих орґанізацій, але збудження сплячого загалу поляків і створення з них бодай на час теперішньої боротьби одноцільного табору. І на цім ґрунті створена лучність поляків може стати підставою дальшої акції: за кожну спалену стирту збіжжа має наступити зміцнення сили і польського духа у загроженому місці шляхом формування і мундурування плютону пристосіблення військового, чи отворення польської бібліотеки; у відповідь на перетинання телеґрафічних дротів, створення нового відділу Т. С. Л.

„По децизії повинен прийти чин, як грім по блискавиці“.

„Комітет Кресови“ в Тернополі.

„Ілюстровани Курєр Цодзєнни“ пише: „В суботу вечором у Тернополі відбувалося велике віче, скликане обивательським комітетом для вияснення становища польського громадянства у Малопольщі супроти невпинного українського саботажу.

„Перед вічем дозорці дому найшли перед „Соколом“, де відбувалось віче, тяжку ґранату, уставлену так, що при найлекшім порушенні вона мусілаб вибухнути. Наслідки експльозії булиб страшні і спричинилиб багато жертв... Поліція зарядила слідство, яке виявило, що бомбу підложив учень української ґімназії в Тернополі, який вже нераз був караний. На вічу репрезентанти всіх суспільних верств ухвалили резолюцію, яка у головній точці постановляє покликати до життя Польський Кресовий Комітет. Завданням цього комітету буде: 1. орґанізування самооборони польського населення і співпраця з владою в цілях винищення українських саботажистів і терористів; 2. зміцнити польську експансію на кресах; 3. перевести розвязання сепаратистичних українських орґанізацій, отже Луцьків (має бути Луґів), Пластів, Соколів, Просвіт, Кооператив і Союзів, бо всі вони є кузьнею ненависти, насильства і злочинів та гніздами антидержавної роботи; 4. виборюти скасування окремих руських шкіл, особливо руських ґімназій“.

Китай вимирає з голоду.

Англійська преса пише, що в Китаю панує голод, якого населення китайської держави не тямить сотки літ. В однім селі північного Китаю із 2.500 населення, залишилось в живих тільки 800, а решта вимерла з голоду. В Сансі голодуючі вояки вимордували все населення й ограбили місто. В місті Сіяні вмерло з голоду 4.000 китайців. У цілому Китаю від голоду вмерло майже 2 міліони осіб.

З II. Конґресу славянської католицької академічної молоді в Люблянї.

Від Ред.: Це звідомлення дістали ми з значним опізненням, одначе містимо його з уваги на подані в ньому цінні інформації.

В днях 23.—27. липня, як уже свого часу коротенько повідомляло „Діло“, відбувся в Люблянї II. Всеславянський Конґрес католицької академічної молоді. Попередній (I.) Конґрес відбувся минулого року в Кракові, де обрано Ґенеральний Секретаріят, якому поручено заняття скликанням II. Конґресу в Люблянї, що й сталося в цьому році. Ціль Конґресу: зблизити до себе славянське акад. студентство на основі католицької співпраці. У люблянському Конґресі брало участь з одного боку студентство, з другого боку т. зв. сеніорати, себто старші інтелігенти з акад. освітою, що спомагають орґанізацію і працю католицьких студентів свого народу. Тим чином Конґрес приняв характер зїзду католицької славянської інтелігенції.

На Конґресі були заступлені делеґації словінців (як господарі), хорватів, чехів, поляків, словаків та українців; у характері гостей були росіяни. В основу орґанізації Конґресу положено національний принцип (не державний), признаючи у президії та Секретаріяті рівне число місць державним і недержавним народам. Побіч господарів словінців найчисленніше заступлені були словаки (12 членів), поляки (7 членів), потім хорвати; доволі слабо чехи. В Конґресі брало участь від українців 4 делеґатів: проф. Богосл. Академії у Львові д-р Микола Чубатий, голова студент. католицького т-ва „Обнова“ Петро Ісаїв, проф. Д-р Іван Калиїн та о. Сегеда; два перші як [illegible]ні делеґати, два другі (з крижевацької дієцезії) на бажання хорватської делеґації.

Вибір Люблянї на місце Конґресу зовсім щасливий. По-перше тому, що словінці може одинокий славянський нарід, який не має з другим братом словянином своїх порахунків і тим чином міг виступати в характері миротворця; по-друге й тому, що цей малий (1 міл.) нарід може справді стати взором орґанізованости і для великих недержавних народів. Словінські міліонові економічні інституції, здвигнені лиш кооперативною працею духовенства, дали словінцям повну культурну незалежність і від Австрією і під братом сербом. Замітне, що всі серіозні інституції словінців є в руках католицького духовенства й інтеліґенції, а імена їх творців (о. д-ра Крека, о. Корошеца, еп. Еґліча) знані й поза границями отсього малого народу.

Конґрес відкрито 24. липня в год. 10. в салі готелю „Уніон“ у присутности представників юґослав. уряду в особі мін. о. Корошеца, духовенства, військовости та цивільних властей. По виборі Президії, зложеної зі студентів усіх народів (від українців П. Ісаїв) під проводом д-ра Стелі (слов.), слідували привіти в ріжних мовах. Від українців витав Конґрес проф. д-р Чубатий. Потім вислано привітні телеґрами до папи, юґосл. короля та інших церковних і світських достойників, між ними й до митр. Шептицького.

Перший день заняли реферати на теми загально-словянської культури, як проф. Волінського (рос. католик), д-ра Мацурка (чех), проф. Бутураца (хорв.) та словінців д-ра Стелі, проф. Седівого і ред. Тершеґлава. Слід піднести особливо інтересність двох останніх рефератів — Седівого „Культурний стан сучасної цивілізації славянства“ та Тершеґлава „Етичні і культурні вартости славянського світа“. Оба референти виказали велике ознайомлення з положенням таких народів східної Европи, чим відбивали від традиційного русофільства старшого покоління чехів та полудневе-славянських народів. Орієнтація проф. Седівого (до речі: великого приятеля українців та білорусинів) у складних питаннях народів був. Росії заслуговує на спеціяльну увагу.

Другий день Конґресу відбувся в опактві у Стичні (півтора год. їзди від Люблянї) та був посвячений церковному життю славян, отже католицької акції та кирило-методіївської (унійної) ідеї серед славян. Реферати виголосили проф. у-нів. Ґрівец (слов.), Петро Ісаїв (укр.), інж. Стано (словак), Весьлїнський (пол.) та о. д-р Калиїн (укр.). Не зважаючи на щире бажання господарів словінців присвятитися справі церковної унії, ледви чи цю справу посунено хоч на один крок наперед. Слід, на жаль, ствердити, що з одного боку русофільських поглядів старшого покоління словінців та чехів (задивлених у неістнуючу велику Росію) не можна погодити з поглядами укра-

ієських католиків на справу церковного обєднан-ня, вложених у рефераті Ісаїва, з другого боку в поглядами поляків на справу унії. Звідси у всім слідне було теоретизування на унійні теми, далеке від реального життя та печальне виминання господарями поставлення цієї справи у цілій її наготі, так як вона представляється на українських та білоруських західних землях, що мусіло було довести до гострих конфліктів між членами Конгресу.

Третій день Конгресу, що мав організаційний характер вшанував своєю присутністю Пресв. Нарелі. Реферати виголосили о. Левандовіч (пол.), д-р Сушнік (слов.), Орліковський (пол.) та Курет (слов.). Старання польської делегації зберегти на дальше Ген. Секретаріят у своїх руках (і в Польщі — у Кракові) стрінулися з однозгідним опором усіх інших славянських делеґацій; на слідуючий рік Ген. Секретаріят віддано словінцям з осідком у Люблянї, а ген. секретарем вибрано словінця Курета.

Ухвалено слідуючий Конгрес відбути у Братиславі, а господарство віддати в руки словаків (не чехів), чим найкраще підчеркнено національний принцип організації цих Конґресів. Конгрес закінчено ухваленим цілої низки резолюцій.

Окремо відбулося засідання славянських католицьких сеніоратів, на якому намічено проєкт постійної організації всіх славянських сеніоратів, себто славянської католицької інтелігенції. Слід і українцям подумати про зорганізування по католицьки думаючої інтелігенції, щоби і в цій новоповстаючій організації не лишитися без голосу. Від української делеґації в цьому засіданні брав участь проф. д-р Чубатий.

Збираючи все разом, слід ствердити істнування солідарности між славянським студентством на ґрунті католицизму, а навіть більшу національну терпимість, як у некатолицького студентства (навіть у деяких делегатів з Польщі у відношенні до українців). Певно, що подібні Конґреси не в силі розвязати наболілих непорозумінь між славянськими народами (навіть на релігійно-церковній ділянці) та все таки такі Конґреси — це пригоже місце для навязання живих звязків з активними членами інших славянських громадянств та усвідомлення їх про наше положення, яке серед молодшого покоління всіх незаінтересованих безпосередньо українською справою народів стрічається безперечно з найщирішими симпатіями.

Що діється у колгоспах?

„Пролетарська Правда" пише: „Партійний і комсомольський осередки Димерського колгоспу працюють кепсько. Їхнього впливу на життя та господарювання колгоспу не відчувається. Голова колгоспу т. Репік перший подає кепські приклади: *він досі нічого не усуспільнив зі свого майна.* Заступник голови управи тов. Борошенко .. усуспільнив тільки одного коня, а решту майна використовує з батьком поза колгоспом. Член управи тов. Ісаюк, вступаючи до колгоспу продав своїх волів та реманент і вступив до колгоспу ні з чим. У Димерському колгоспі має місце неуважне ставлення до бідняків та наймитів. Розвивається антисемітизм. Завідувач сельбуду Поліновський, член КП(б)У, просто ворожо ставиться до наймитів і бідняків; він орієнтується на службовців, бо вони, мовляв, культурні і з ними розмовляти можна, а наймичок навіть не пускає до сельбуду. У колгоспі часто мають місце випадки, коли окремі колгоспники насміхаються над євреями. Ці ганебні факти антисемітизму бачуть усі, але ані комсомольський осередок ні управа колгоспу не вживають заходів, щоби утворити евреям колгоспникам гарні умови.

Революція в Перу.

З Ню Йорку прийшли вістки, що кабінет міністрів у Перу подався до димісії. Цей кабінет покликав був през. республики Легія. Тепер офіцирський корпус порішив утворити військовий кабінет з ген. Мануелем Понсе на чолі. Тому офіцери звернулися до президента, щоби уступив зі свойого становища. Зі столиці Перу Ліми повідомляють, що през. Легія утік на кружляк і відїхав до Панами.

Демонстрації комуністів у Варшаві.

В понеділок 25. серпня ц. р. відбулися у Варшаві в кількох місцях демонстрації комуністів. Поліція богатьох демонстрантів арештувала, а між ними жидівочку Тавбу Рехтлемівну. Переведена ревізія в її помешканні дала поліції дуже важні папери. Стверджено, що Тавба є секретаркою Мопру. Крім того знайдено при ревізії спис всіх організацій Мопру в цілій Европі з точними адресами провідників цієї організації.

Новий уряд марш. Пілсудського.

В понеділок 25. серпня ц. р. вернув в год. 10. президент Мосціцький зі Спали до Варшави, а марш. Пілсудський зі Сулеївки. Вже в год. 11.30 відбулося в президії Ради Міністрів офіційне пращання уступаючого премієра Славека. Негайно після пращання зійшалися всі міністри на нараду, на яку приїхав теж полк. Бек. У год. 12.45 приїхав до президії Ради Міністрів марш. Пілсудський і відбув 10. мінутову нараду з присутніми міністрами. Після того марш. Пілсудський поїхав на замок, де зложив през. Мосціцькому лісту свойого кабінету. През. Мосціцький приняв лісту і видав номінаційний декрет до поодин. міністрів. Таким чином кріза польського уряду закінчилася. Новий уряд складається з таких людей: **марш. Йосиф Пілсудський**, голова Ради Міністрів і міністр військових справ. **Полк. Йосиф Бек,** міністр без теки. **Ген. Славой-Складковський,** міністр внутрішних справ. **Сен. Август Залеський,** міністр закордонних справ. **Адв. Станислав Цар,** міністр справедливости. **Д-р Славомир Червінський,** міністр освіти. **Д-р Янта Полчинський,** міністр рільництва. **Інж. Евген Квятковський,** міністр торговлі й промислу. **Інж. Максиміліян Матакевич,** міністр публичних робіт. **Полк. Олександер Пристор,** міністр праці і сусп. опіки. **Проф. д-р Станович,** міністр рільної реформи. **Полк. Бернер,** міністр почт і телеграфів. **Полк. Матушевський** польський посол при мадярськім уряді і керівник міністерства скарбу. Так отже новий польський уряд марш. Пілсудського складається з всіх міністрів уряду полк. Славека з винятком прибуття полк. Бека. Номінація міністра комунікації інж. Кіна наступить негайно після його повороту з відпочинку з заграниці. Пополудні в год. 5.20 новий уряд зложив на руки през. Мосціцького присягу. Після присяги поїхав ще раз марш. Пілсудський і мін. Бек до президії Ради Міністрів і тут прибув також б. прем. Славек та відбув з премієром Пілсудським і мін. Беком довшу конференцію.

Землетрус на Гор. Шлеську.

З Катовиць сповіщають, що в понеділок 25. серпня ц. р. в копальні вугля „Гільдебранд" у Новім Селі завалилося на покладі „Гергард" кілька хідників і стовпів. В наслідок катастрофи є 5 осіб ранених, а 9 засипаних. 3 особи видобуто живими, а 6. нема надії відгребати ще в живих. Катастрофа повстала в наслідок землетрусу, який відчули в Катовицях, Колочовицях і Радошовицях.

М. СЕРЕДЧАК. 3)

По Лемківщині.

(Продовження.)

З сяніцькім повіті. — Русское в русскіе руки. — Що може одна людина. — Наші нинішні здобутки.

В ньому громад 129. З переваги греко-католиків, чи римо-католиків в поодиноких місцевостях, бачу, що 93 це українські громади, а 33 польські. Населення понад 90.000 душ. Статистика виказує греко-католиків 50.000. В Сяноці, на вулицях і по крамницях, чути тільки польську мову. „А це що?" — питаю себе. Шукаю відповіди, ходючи по всьому просторі, на якому розбудувалося місто.

Над містом панують дві вежі величавих костелів. Ще панує над містом велика двоповерхова будівля. Читаю напис з йорчиками: „Кооперативъ Бескидъ". Довідуюся, ким будований Бескид і що з ним тепер. Будований збірками, головно з Америки. Тепер, по війні, Бескидовці продають парцелі за парцелями і ось в сусідстві на їх парцелі викінчується саме великий дім жидівського власника. Сам дім Бескиду має — кажуть — піти на бубон. Кажуть за 20.000 доларів, за які має набути „Бескид" д-р Ш. і ще якийсь спільник.

Русское в русскіе руки. Біда тільки в тім, що народнє добро іде в приватні руки. Нарід-же збудував доми Бескиду, щоби служили цілій Лемківщині на добро, а не приватним, що дбають лишень за себе. От — як дохазяйнувались русскі в Сяноці. А хазяйнували, як тільки бажали, ніхто їм не перепиняв. До війни не було в Сяніччині ніякого українського руху. Ми так, якби віддали були тоді Сяніччину русским. Віддали, в наслідки такі, що тепер не чуєте в Сяноці нашої мови, бо — звісно — перед сусідами русскі гнулися, як і гнуться, цілуються і соромляться рідної мови. Ще й досі синки русских прилюдно по вулицях говорять між собою тільки по польськи. Зате — як кажуть русскі — перед простим народом (зверніть увагу: нескривим!) вони всі були і є незвичайно „тверді" і революціонери.

Так ішло літами. Аж тепер, після війни, пішла наша робота в Сяніччині. Розпочалася від скромної людини: від д-ра Блавацького. Кидався на всякі поля діяльности в повіті. Мав успіхи, або їх не мав, але працював. Їздив по селах, був висловником бажань повіту супроти львівського центру, без великої агітації, без появи в повіті перед виборами д-ра Загайкевича, доказав того, що більшість Сяніччини голосувала тільки на українську лісту. Нині імя д-ра Загайкевича і українських організацій високо цінится в повіті. Зате ненависть сусідів до нас зросла. Цілком це природне і в порядку земних діл.

Минулого року, на прилюднім вічу д-ра Загайкевича в Буківську, виступили в рядах польські „стшельци" і організовано, майже-що не зі зброєю в руках, розігнали віче, проливаючи кров десятками літ „русского" селянина, який тепер, як свідомий українець, прийшов витати свого посла. Так само було в селі Новоселиці. Улюч і околиця, Ялин і околиця, тріюмфально витали виразника українських ідеалів. А коли в цім році на Шевченківський концерт, що його давала „Просвіта", заповіджено вступне слово д-ра Загайкевича, то всі зійшлися і битком заповнили салю, вслухуючися в кожне слово талановитого промовця.

Не українізується, але вже став українським сяніцький повіт. Русскість його виявляється хіба тільки в кількох селах, якими правлять сельроби. Крім д-ра Блавацького, працює, засновуючи головно організації молоді: Лути, д-р Ванчицький, який останніми часами зручно помагає також кооперативній організації. Врештою кооперативну роботу веде систематично урядовець РСУК (на його удерж[illegible] дає половину і „Народ. Торговля", що має в Сяноці свій склад). Тактовний теперішний урядовець і має симпатію у всіх. Інформує, що має до обслуги 32 кооперативи повіту Сянік, 6 кооператив повіту Березів, 3 кооперативи коло Стрижева, разом 41 кооператив. „І в силі один ревізор їх всіх як слід обсужити"?

— Хочу і пробую. Я є тут вже рік. Дотепер удавалося. Але тип громадянина Сяніцького повіту дуже мало надається до кооперації. Беруть зразки від сусідів, а в них — відомож: сільської кооперативної організації, як ми її будуємо, нема. Та борюся з лихом. Де зле, стараюся направити. Головно стараюся зєднати для кооперативної ідеї місцевих інтелігентів бо ніхто так, як місцевий інтелігент, не припильнує організації. Є досить злого по тутешніх кооперативах.

Як засновували ми ці кооперативи, тоді собі ніхто не ставив питання, чи є умови під кооперативу, чи є кому працювати в ній. Дбали тільки за якнайбільше число організацій. Самособою, що засновували їх в найліпшій вірі. Але тепер ця поквапність мститься: Слабі кооперативи мусять впасти. Для рятування сильніших робить усе можливе інтелігенція на місці, головно-ж священики. Є вже деякі хлібороби, що готові жертвувати богато для кооперативної ідеї. У таких селах розвивається кооператива якслід. Найкраща в повіті кооператива — це кооператива в Полонній. Ще по війні були там самі русскі. Тепер є читальня „Просвіти" і є кооператива, що в невеличкім селі торгує понад 30.000 зол. річно. Все те завдяки одній людині, а то п. Галущакові, який скінчив дяківський курс у Перемишлі, але не „дячить", а займається кооперативою. Як-жеж переслідували того п. Галущака! Зачиняли, коли хотіли. Ніби не зачиняли, а тілько притримували. „Чему ран якось крениці еназикем, якби пан походзіл з Большевії, а не муві пан по лемковску, як тутай вшендзе?" І знову карали. Видержав усе. Відігнав на публичному вічу русского кандидата в посли і вже — здається — тепер ніхто з русских не важиться показати в те село. Показується, що всього можна й нині доказати в селі, але тільки при жертвенній, умілій праці, та при найчистіших руках!

Як я завважив — каже кооперативний інструктор — Сяніччина йде вперед, але дуже поволі. Русскі не мають ніякої підстави в повіті, брак їм рублів, нема-ж царя. Вони не годні нічим захопити маси, хоч мають повну піддержку від тих, хто нині може їм її дати. Але громадянин сяніцького повіту мусить в інших обставинах пережити все те, що пережила Східна Галичина колись, щоби стати правдивим українцем. Хоч як поволі, але все таки дещо поліпшується тут. Треба тільки, щоби в центрі повіту була згода між усіма інтелігентами, щоби було напр. так, як у Устриках Дол. А тут саме навпаки. Всі ворогують зі собою, нема ніякого обєднання ні товариського, ні ідейного.

(Продовження буде.)

11-ті роковини здобуття Київа.

30. серпня минає 11 літ від вмаршу до Київа військових частин УГА і армії УНР. У звязку з цими роковинами у Парижі зорганізувався ініціятивний комітет під проводом ген. Капустянського, який має подбати про відсвяткування роковин того дня скрізь, де є розкинені колишні члени армії.

Навязуючи до поклику ген. Капустянського, Т-во „Молода Громада“ у Львові буде святкувати 11-ті роковини вмаршу до Київа сходинами своїх членів в день 30. серпня 1930. в год. 7-й вечір в салі „Української Бесіди“ у Львові — за окремими запрошеннями. Дня 31. серпня 1930. буде відправлена в 12 год. в полудне у Преображенській церкві Служба Божа з панахидою за полеглих вояків і старшин.

Одна летючка.

Як виглядають знамениті інформації краківського „Курерка“.

В останньому числі „Ілюстр. Курера Цоденного“ з дня 25. ц. м., у нотатці „Український страх має великі очі“, читаємо м. і. таке:

„Тому що „Діло“ згадує про домнівне іствування якоїсь летючки, наклинуючої до погрому українських установ, та кольпортованої — згідно з запевнюванням „Діла“ — серед польської академічної молоді, слідчі власти звернулися до редактора тої ґазети за достарченням їм тієї летючки, тим більше, що автор статті „Діла“ впевняє, що редакція такі летючки має. На жаль тієї летючки не достарчено владі“.

Це останнє речення „Курерок“ видрукував ще й розстріленими буквами. Спровоковані цим виступом „добре втаємничого“ львівського кореспондента „Курерка“, заявляємо, що навпаки: зараз після телефонічного запиту з команди поліції в справі згаданої анонімової польської летючки, редактор „Діла“ заявив готовість летючку передати до вжитку слідчих властей і справді передав її у присутності 3-ох членів редакції присланому післанцеві.

НОВИНКИ

— **Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотограф Лев Янушевич.** 1545 96—?

— **Робітня футер Юліяна Глушевського перенесена на вул. Коперника 16.** 2296 29-?

— **Конфіската.** Останнє (188) ч. „Діла“ з 26. серпня підпало конфіскаті за вступну статтю, кореспонденцію з Луцька і за першу новинку. Це десята з черги конфіската „Діла“ в цьому році.

— **Чи саботаж?** Під тягаровий поїзд, що йшов з Борщович до Красного, невідомі особи підложили вибуховий матеріял, який експльодував, але не вчинив ніякої шкоди. Поїзд, спинившись 5 хвилин, поїхав далі, а поліція почала слідство. Польська преса пише, що це робота „армії Коновальца“.

— **До відома студентам львівського університету.** Нові приписи в реґуляміні вписів на університет. Наукова Секція при Т-ві Прихильників Освіти у Львові звертає увагу всіх студентів(ок), що реґулямін вписів на університет Я. К. у Львові передбачує цього року обовязок лікарських оглядин для тих, що вписуються. Для інформації подаємо відповідні приписи реґуляміну в цілости. „Всіх кандидатів, що мають намір вписатися на університет, як також студентів, що в минулім академічнім році були небезпечно хорі для окруження, або хорі відражаючо, обовязують лікарські оглядини. Лікарські оглядини будуть відбуватися від дня 1—11. вересня включно. Кандидати, що стараються про приняття на університет перший раз, або по перерві в студіях, можуть зголошуватися до оглядин в тім дні, який є призначений для них в азбучному пляні: на букви А. Б. Ц. дня 1. вересня, на букви Д. Е. Ф. — 2. вересня, на букви Г. Г. І. Й. — 3. вересня, на букву К. — 4. вересня, на букви ЛЬ. Л. М. — 5. вересня, на букви Н. О. П. — 6. вересня, на букви Р. С. — 8. вересня, на букву С. 9. вересня, на букви Т. У. В. — 10. вересня, на букви Х. И. З. — 11. вересня. Студенти, які були вже в минулім акад. році записані на університет і для котрих лікарські оглядини будуть конечні, будуть покликані до оглядин окремим письмом (чи пак при доконуванні впису на данім Виділі з поданням речинця, в якім мусять ставитися перед лікарською комісією. Перед оглядинами кандидати купують поручаючу карту (в Акад. склепі в будинку університету при вул. Маршалківській 1) і складають рівночасну квоту 3 зол. за оглядини і 30 сот за друки. Карти поручаючі до лікарської комісії є видруковані в кількох красках — залежно від Виділу, на який кандидат бажає бути принятим. Тому оцінка комісії буде спрямована до того Виділу, котрий вказує закуплена кандидатом карта поручаюча. Карти поручаючі виповнюють самі кандидати точно і читко і рівночасно наклеюють на ній свої фотографії візитового формату. В днях точно вище означених удаються до дижурного („Опіки здоровля“), який урядує при вул. Гавзнера 9) (в годинах від 8—11 і від 15—17), дижурний спрямовує кандидата до одної з урядуючих лікарських комісій. По оглядинах одержують кандидати потвердження відбутих оглядин (відтинок третій) з підписом і печаткою лікарської комісії. Потвердження це треба долучити до внесеного подання до даного Деканату, тому, що подання про приняття на університет без виказу, що кандидат піддався оглядинам університетської лікарської комісії не будуть в Деканаті розглядані. Зазначується, що через опізнення речинця ставання перед лікарською комісією кандидат тратить право впису на університет. Вислід лікарських оглядин кандидатів будуть одержувати Деканати безпосередно від лікарської комісії без подання його до відома кандидатів.

— **Шахові змагання в Дрогобичі.** В днях 20. VII.—17.VIII. 1930. заходом Шахової Секції при Т. С. Т. Підгіря в Дрогобичі відбулися шахові змагання за мистецтво українців м. Дрогобича за рік 1930. Учасників зголошених 24, закваліфікованих 21. У змаганнях узяли участь: Шахова Секція (18), Зоря (3) і Робітнича Громада (3). Змагання відбулися в одній рунді. Перше місце здобув Кашуба Н., здобуваючи 19 точок на 20 можливих, друге Коцюба В з 16 і пів точками, третє Кобільник В. з 16 точками, четверте й пяте ex aequo Кобільник Г. і Воробець М. В цілях викликання більшого заінтересовання постаралися ініціятори змагань про три цінні нагороди для перших трьох, які жертвували П. С. К., Народня Торговля й Повітова Кооператива, за що на цьому місці складають їм ініціятори найсердечнішу подяку. Змагання пройшли серед великого заітересування так учасників як гостей, які пильно стежили за перебігом змагань.

— **З міських справ.** Як довідуємося, на зїзді делеґатів міст Сх. Галичини і Тешинського Шлеська у Львові дня 6. і 7. вересня будуть виголошені на першім пленарнім засіданні три реферати на тему найактуальніших справ міського самоурядування, як справи фінансів, справи орґанізаційні, справи комунального банку східногалицьких міст. Реферати виголосять знавці комунальних справ, як директор торговельної палати Бирка, д-р Вільґус, віцепрезидент м. Кракова і д-р Бжеський, член ради м. Львова.

— **Безробіття в Гдині.** Маґістрат м. Львова подає до відома, що виїзд робітників до Гдині мусить припинитись, тому, що в Гдині тепер є понад 1000 безробітних і фонди маґістрату цього міста не вистарчають на вдержання безробітних. Якщо навіть трапиться робота, то приймають тільки місцевих робітників та робітників зі сусідних повітів.

— **Побили жида вихреста.** Варшавський апеляційний суд затвердив присуд на обвинувачених Іцка Боцяна, Цитроновичевої і братів Ляховичів, яких у Остроленці засуджено за побиття вихреста Янкля Цитроновича на 3 місяці вязниці. Янкель Цитронович із Остроленки був жонатий і мав двоє дітей, але полюбивши польку Хмелевську, вихрестився, покинув першу жінку жидівку і жив з полькою. Його перша жінка Рухля помиралась зразу із долею, але коли Цитронович силою відібрав від неї двоє дітей і хотів виховати у католиц. й вихрестити, Рухля не видержала, скликала жидів, які напали на вихреста Цитроновича і побили його так здорово, при чім лаяли християнську релігію та навіть накликали бити усіх католиків у Остроленці. Ця справа опинилась в суді і представники воюючого юдаїзму Боцян, Цитроновичева і брати Ляховичі мусять сидіти 3 місяці у кримінаді.

— **Чи критик Фельдман був на услугах у німців?** „Ґазета Варшавська“ пише: „У січні 1929 р. в енциклопедії „Ультіма Туле“, яка вийшла у Варшаві, поміщено статтю про відомого літературного критика бл. п. Вільгельма Фельдмана, в якій його названо „жидівсько-польським публіцистом, а що більше, сказано, що він підчас війни стояв на услугах Німеччини. Вдова по бл. п. Фельдмані, яка живе в Кракові і його син доцент університету внесли до суду скаргу на редактора цієї енциклопедії за зневагу чести покійного. Обвинувачений д-р Михальський намагається перевести доказ правди. Фельдман був висланцем Н. К. Н. у Берліні, там видавав часопис „Польніше Блеттер“, у якому нападав на Антанту та Вільзона і на Францію і називав армію Ґаллера „французькою інтриґою“ і „паризькою глупотою“. У одній статті, яку прочитано в суді. Фельдман писав, що „німецький цісар стається безсмертним моральним чинником нової епохи“ і що Польща воскресне тільки під опікою прусаків. Що більше, Фельдман твердив, що Познанщина повинна залишитись під владою Німеччини і що познанських поляків треба виселювати в глиб німецької держави. На сторінках газети „Польніше Блеттер“ Фельдман хвалив брошуру Пшибишевського „Полен“, яка апотеозувала признання познанських поляків до німецького цісаря. Цеї брошури Пшибишевський потім вирікся. Оборонець Фельдманів д-р Гертлер доказував документами, що польський уряд висловив Фельдманові навіть похвалу за його роботу в Берліні, тому, що тоді поляки всі покладали надію на німців та Австрію, а не тільки Фельдман. Розправу перервано до 3. вересня.

— **Брат Кутепова самовбивник.** Молодший брат ген. Кутепова, б. старшина російської армії, який, як еміґрант працював в одній берлінській фабриці, підрізав собі бритвою горло й помер. Причиною самовбивства була невростенія і якась недуга голови, наслідком якої Кутепов мав піддатись операції. Нервову недугу придбав собі Кутепов ще підчас революції, а збільшилась вона від еміґрантських злиднів.

— **Незвичайна автомобілева катастрофа.** У Мадриті завалився міст на ріці у хвилині, коли тим мостом переїздкав автомобіль, в якому везено 6 биків для боротьби в цирку. Автомобіль упав з висоти 15 метрів до води, наслідком чого згинуло двох шоферів, один доворець із цирку і 6 биків.

— **Роковини смерти св. Августина.** Дня 28. ц. м. весь християнський світ святкує великі роковини: 1500-ліття смерти одного з найбільших отців церкви, фільософа, св. Августина Аврелія. Св. Августин помер 28. серпня 430 року в місті Гіппоні на берегах Серздемного моря в Африці, де був епископом. Його твір „Визнання“ є ще і сьогодні прекрасною лектурою не тільки для спеціялістів і знавців релігійної літератури, але й для кожного читача. У цьому творі дає величній образ своєї душевної боротьби за правду і світогляд: душа його кидаючись між найріжнороднішими світоглядами як човен на морі, нарешті находить пристань — віру Христову.

— **Тонова фільма про землетрус.** Підчас останнього землетрусу в Італії одно кінове підприємство створило фільму, яка охоплює грізні картини землетрусу і тонами передає слухові враження з цього страшного явища природи. Фільму цю знято в місті Мальфі, де землетрус наробив найбільше шкоди, неґатив розроблено в Парижі, а тепер цю фільму вже можна бачити не тільки в Італії та Франції, але і Амереці.

— **Спростування.** У звязку з новинкою, поміщеною в 187 ч. „Діла“ з 24. серпня п. з. „З українського технічного товариства у Львові“ спростовуємо, що заповіджений відчит п. Монастирського дня 18. не відбудеться.

Щось так як з Київа до Харкова.

А. Т. Е. Берлін. На підставі ухвали комуністичної партії столиця узбецької републики буде перенесена до Ташкенту. Це має на меті ослабити впливи узбецьких націоналістів, тому, що Ташкент як місто промислове є сильнішою опорою для комуністів.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 25. п. м масло експортове 4·30 зол.; десерове 4·20 зол.; літра молока 25 сотиків; літра сметани 1·30 зол.; копа яєць 6·60 зол.

Куток мови.

У ч. 187 „Діла“ находимо таку фразу „Одначе проте погодженося“; це є два гриби в борщ, бо само „одначе“ або само „проте“, які, тут є однозначні, вистачають. Замість неособової форми „погодженося“ наша мова воліє „погодилися“.

В ч. 188 „Діла“ находимо помилку, що є буденним гріхом галичан: „подобається йому це, що...“ Наддніпрянські земляки, згідно з духом народньої мови, відчувають, що перед „що“, „котрий“, „який“ треба казати „те“ (той, та). Отже: „Я бачив нині те, що вчора“... „Я бачив це, але...“

У цьому-ж числі „Діла“ є прикрий польонізм: „справа не терпить зволікання“ зам. попросту: „справа негайна“.

„Рада“ ч. 31. „підозрівати о якісь симпатії“ зам. „підозрівати в...“; „длятого“ зам. тому(то) у значінні польського „длятеґо“.

„Звязок такий одначе“... Під впливом польської складні в нас дуже часто ставлять у реченні „одначе“ на другім, третім і ще дальшім місці, тоді, коли в нас повинно стояти на першім: „Одначе такий звязок...“

Розстріли в СРСР.

„За Свободу" подає, що в Минську розстріляно Михайла Остаповича, б. старшину царської армії, який веркув потайки з еміграції організувати повстання. Коли йому прочитано смертний присуд, він крикнув у суді: „Да здраствует свободная Россія"! Його розстріляно дня 18. ц. м. Йому доказано приналежність до товариства „Братство русской правды".

Дописи.

Косів і Косівщина. „Союз Українок у Косові". Для цілости образу суспільно-політичних відносин у Косові і Косівщині не можна не спинитися над діяльністю „Союзу Українок у Косові". Ця установа від ряду літ успішно працює серед міського та сільського жіноцтва. Її ділом є також захоронка у Косові, про яку вже була згадка у давніших дописях з Косова. Як звичайно у нас, так і тут, всю працю завдячується енергії кількох одиниць, які посвячують богато часу і праці для організації жіноцтва. Від ряду літ члени Виділу „Союзу Українок" уладжують курси для неграмотних, курси куховарства, курси ручних робіт для дооколичного жіноцтва. Цілий Виділ, а зокрема ПП. Григорцева, Сельська, Коржинська, Біліцева вкладають богато енергії в заложення, удержання та ведення Захисту в Косові. Довгу історію і мартирольогію має оснування такої конечної інституції, одинокої на Гуцульщині (поза польськими захистами в Косові і Снятині. За будову власної домівки треба було перевести завзяту боротьбу. Ці всі труднощі перебороли одиниці, тихо, спокійно, але витревало. Зокрема Пані Григорцева зовсім безінтересовно вложила богато праці і матеріяльної допомоги, кермуючи будовою домівки. Вкінці своя хата сяк так викінчена, але остались ще борги, а за ними 26 дітей-сиріток їсти хоче, убрання треба. Допомоги ні звідки, бо 160 зол. від громад і на молоко не стає... І знову з дня на день журба за прохарчуванням тих сиріт лежить на серці тих одиниць. Нераз тяжко батькам прогодувати одну дитину, а не 26 без батька і неньки. Але все якось удається, бо провід Союза це самі ідейні одиниці, які не жаліють нічого для суспільної роботи. Пані Григорцева находить ще час, аби вести доповняючі курси при „Рідній Школі", та працювати при всіх освітно-культурних установах.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Замкнений.

Малий Міський Театр:
Вівторок, год. 8. веч. „Чаруючий експерт", фарса В. Рапацького.

Кіна.

АПОЛЬО: Трубадури Ню-Йорку і звукові додатки.
КАСІНО: Пропавша жінка і Вальс Штравсса.
КОЛЬОСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: Люди ночі і на вогнистім драконі.
ЛЕВ: З причини відновлення салі й інсталяції звукового апарату кіно зачинене.
МАРУСЕНЬКА: Люди ночі і На вогнистім драконі.
ОАЗА: Чорний розбійник.
ПАЛЯС: Мучениця.
ПАН: Пристань мрій і Роман з небіщиком.
ПАСАЖ: Намисто Ґренвови і За честь жінки.
ПРОМІНЬ: З причини реконструкції замкнене.
СТИЛЕВЕ: Робінзон у джунглях, обі серії разом.
ФАТАМОРГАНА: Маски Ерівана Райвера і Після сумерку ночі.
ХИМЕРА: Спокуси Бродвею.
УТІХА: Джордж Бенкрофт в отверті карти і Ріф та Раф як летуни.

Програма радіо.

Середа 27. VIII. 1930.

Варшава (1411,7) 12·10 Грамофонові платні. **Гельсінгфорс** (221,4) 20·00 Акордіонова орхестра. **Льондон** (356,3) 19·40 Концерт військової орхестри. **Берлін** (418) 16·30 Концерт. **Рим** (441) 13·30 Музика. **Прага** (487) 19·35 Орхестра. **Відень** (516,3) 20·05 Веселий вечір. **Будапешт** (550) 12·00 Радіоквартет. **Харків** (1304) 16·30 Концерт для дітей. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт.

Четвер 28. VIII. 1930.

Варшава (1411,7) 12·55 Музика грамофонів. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Балалайковий квартет. **Берлін** (418) 16·05 Скандинавська музика. **Рим** (441) 13·40 Концерт. **Прага** (487) 17·00 Концерт. **Відень** (516,3) 20·05 Музика і пісні. **Будапешт** (550) 17·30 Балалайкова орхестра. **Харків** (426) 19·00 Концерт. **Москва** (1481) 20·00 Жидівська музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр „Кооператива" у Львові. Український Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові:
Мражниця невідкличчно:
27. VIII. Середа — „Ой не ходи Грицю".
28. VIII. Четвер — Циганка Аза.
29. VIII. Пятниця — Меді.
Переїздом вступить театр на дві вистави до Стрия. Про репертуар оголошено буде осібно.

Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича. 246
Залізці.
25. VIII. Танок Венери (премієра).
Підкамінь.
26. VIII. Шлях до пекла.
27. VIII. Танок Венери.
Почаїв.
28. VIII. Шлях до пекла.
29. VIII. Танок Венери.
30. VIII. Ой, не ходи Грицю.
Вишнівець.
1. IX. Шлях до пекла.
3. IX. Пан Твардовський.
4. IX. Танок Венери.
Прийме зараз панистки і скрипача.

Додаткові вписи до Торговельної Школи вул. Корняктів 1. приймаються в днях 31. серпня і 1. вересня. Початок шк. р. 3. вересня 1930 в год. 9 рано. **Управа.** 302 3—3

Дівоча гімназія Р. Ш. в Станиславові. Додаткові вписи до клас I—VIII. будуть в днях від 26. VIII. до 3. IX. вступні іспити 1—3 вересня. — **Управа.** 346 1—3

Доповнюючі вписи та вступні іспити в кл. I—VI. відбуватимуться в прив. українській коед. гімназії ім. М. Шашкевича в Чорткові в днях від 29. VIII. до 2. IX. 1930. — **Дирекція.** 347

В Українській Жін. Сем. СС. Василіянок у Дрогобичі з правом прилюдности, є ще вільні місця на курс I—IV. Вступні іспити 1, 2, 3. вересня. Приміщення найдуть дівчата в Інституті СС. Василіянок. — **Управа.** 345 1—2

У дівочій гуманістичній гімназії „Рідної Школи" у Львові (вул. Театинська ч. 10) відбудуться додаткові вписи дня 1. вересня, а вступні іспити до всіх клясс дня 2. вересня. — Шкільний рік почнеться Богослуженням дня 2. вересня. 350 1—3

Всі три міські театри починають свої вистави цього тижня, лише офіційне відкриття останнього сезону в Великому Театрі під проводом нової дирекції відбудеться в дні 2. вересня ц. р. Тоді виставлять на сцені Великого Театру оперу „Галька" Монюшки, в якій виступить славний тенор варшавської Опери п. Станислав Ґрушчинський співаючи партію Йонтка. Опера „Галька" появиться у новій інсценізації виконання п. Ст. Ярошького. Краєвид Татр виявиться гарно на тлі високої гори Ґевонт. Цілість ефекту виявлять нові світляні уладження, яких не має ніодна польська сцена. Після інавгураційного вечора виставить Великий Театр оперу „Тоска" Пуччінія з Ляврою Кохановською в головній ролі. Її партнерами будуть артисти світової слави п. Казимир Чаревський і дир. Зигмунт Залеський. Диріґуватиме орхестрою п. Е. Массіні. Театр „Rozmaitość" виставить на своїй сцені „Побіду" Йосифа Конрада (Коженьовського), що являється перерібкою його повісти, яку опрацював у 22 явах п. Лев Шіллер. Перероблена повість на драму не стратила нічого зі своєї ясної майже музичної структури, та заховала давний реалізм. Режісерує цю драму сам п. Лев Шіллер і це гарантує, що твір Й. Конрада нічого не стратить на своїй вартости. На сцені Малого Театру виставлять на відкриття осіннього сезону знамениту комедію Карпентієра „Батько кавалер", яка дає поле до попису і артистам і самому режісерові. Декорації виготовляє для цієї комедії п. Ст. Ярошький.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

Др. і ІНЖ. СТУДІЇ ВИЖЧІ всіх вид. гум. і техн. на висш. школ. закорд. Вид. пригот. і можл. студ. in absentia (кореспонд.). Просп.: Secrétariat académique (Dpt. 7) Rue Montmartre, 142, Paris. 2534 9—10

ПРИЙМУ учеників, евент. студентів на харч і мешкання. Писемні зголошення: Ольга Цегельська, вул. Лісна 14, II. поверх, 297 3-3

ХЛОПЦЯ зі Львова прийме на практику Галянтерія і Перфумерія „Geneva", Львів, Ринок 37. 294 2-2

СТАНЦІЯ для 2—3 панночок з першорядним удержанням в середмістю. Фортепян до диспозиції. Ближча відомість в Адміністрації „Діла" під М. Ф. 306 3—3

ПЕРЕКЛАДИ СВІДОЦТВ І ДОКУМЕНТІВ з усіх мов, разом із судовою легалізацією, полагоджує негайно Бюро перекладів, Львів, площа Академічна 1. 290 5-10

УМЕБЛЬОВАНИЙ ПОКІЙ для двох студенток до винайму. Потоцького 14, I. пов. 308 2-2

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й. Гіршпрунга, Личаківська 34. Вписи на однорічний курс для молоді і піврічний для дорослих, відбуваються щодня від 10-ої до 12-ої і від 4-ої до 7-ої Стенографія і писання на машинах. Наука 3. вересня. 1—3

ПРИЙМУ панночку на мешкання з харчем. — Пашкевичева, Виспянського 11. 355 1—2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 2468

ПОШУКУЮ негайно доброї й чесної служниці-кухарки. Зголошення слати на адресу: Стефанія Хомова, жінка лікаря в Старім Самборі. 329 2—3

ПОШУКУЮ лекції з середніх шкіл на цілий рік. — Конверзація німецька, французька (сучасна вимова) і лекції мови англійської. Адміністрація під „Лекції". 337 2—2

ПОШУКУЮ інструктора для уч. IV. кл. гімн. класичної на цілий рік. — Зголошення слати на адресу о. М. Давидюк, Увин ад Радехів. 1—2

ПОКІЙ для двох студентів винайму від 1. IX. 1930. — Лисик, вул. Бартоша Гловацького ч. 10. 1—1

ОКРЕМА мебльована кімната для солідного льокатора. — Міцкевича 11. II. двері. 348

ВДОВА по урядникові прийме на станцію учеників (-ці) вулиця Вулецька 6. — Дубравська. 344

АДВОКАТ на провінції прийме рут. концепієнта з днем 15. вересня 1930 — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Провінція". 351 1—2

ПРИЙМУ на мешкання учеників з нижчої гімназії з інтелігентних домів. Рея 5, Рибачкова. 352 1—2

МЕШКАННЯ для 2—3 панів з харчем або без, мебльоване, від 1. вересня при вул. Сенаторській 7. у Ковачка, партер. 342

ДВОХ УЧЕНИКІВ з нижчих клас прийму. Сонячне мешкання, біля головної гімназії. — Кордасевич, вул. Мурарська 48. I. пов. 341 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентґеном.

РЕНТҐЕНОЛЬОҐ
Д-р Людвика Ляндес-Райнерова
у Львові, Лозінського 9, партер, бічна пл. Академічної, **вернулась.**
319 3-3

Подяка.

Почуваюся до обовязку зложити прилюдну подяку Вп. П. дентистові Я. Нассови, Львів, вул. Сикстуська ч. 17. за дуже дбайливе лікування та пльомбування зубів.
343
Марія Грабовська в Стрию.

Відомі Педагоги і визначні професори львівських гімназій і семінарій ведуть **матуральні і докінчуючі** Курси „Освіта", які затвердила Кураторія шкільного львівського Округа. **ВПИСИ** на курси: гімназійний матуральний, семінаріяльний матуральний, шестиклясовий гімназійний, приготовляючий до осягнення скороченої військової служби, приготовляючий до 4-тої кляси гімназійної для абсольвентів виділових шкіл. — Усі інформації дає **Секретаріят Курсів, Львів, вул. Мілковського 11. телеф. 50-01 від 12—1** і 5—7. Проспекти даром. 272 3-7

Укр. Ґалянтерія і Перфумерія
„GENEWA"
Львів, Ринок ч. 37.
поручає:
наймодніші товари для Пань і Панів.
Величавий вибір.
Фабричні ціни.
Панчохи „Бемберга"
prima від 5·80—12.
Студентські шапки!
318 2-4

Подяка.

Невблаганна судьба забрала несподівано із нашого родинного огнища нашого Найдорощого Мужа, Батька і Діда бл. п. Романа Ковальського, емеритованого ст. офіціяла залізниць у Перемишлі. Цією дорогою складаємо найщирішу подяку всім нашим Знайомим і Приятелям, котрі в часі нашого безмежного горя дали стільки доказів співчуття і розради, за що ми не в силі Їм віддячитися.

Зокрема дякуємо Вст. Духовенству під проводом Впрп. о. пралата Василя Гриника в особах о. Романа Демянчика, о. Володимира Масечка і о. Володимира Худика за переведення похоронів і віддання останньої прислуги Покійникові.

Всім Тим, що своєю присутністю чи листовно виявили своє співчуття, висказуємо якнайсердечнішу подяку.

Перемишль, 22. серпня 1930 р.

Жінка, діти і внуки та вся горем прибита Родина.
349

Ширіть наш часопис!